

Regeringens skrivelse

2003/04:120

2004 års redogörelse för företag med statligt ägande Skr.
2003/04:120

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 19 maj 2004

Göran Persson

Leif Pagrotsky
(Näringsdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för förvaltningen av statens företagsägande samt för verksamheten i de företag och affärsverk som Regeringskansliet förvaltade vid årsskiftet 2003/04.

Innehållsförteckning

Skr. 2003/04:120

1	Introduktion	3
Bilaga 1	2004 års redogörelse för företag med statligt ägande.....	5
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 19 maj 2004	129

Regeringen lämnar varje år en redovisning av förvaltningen av företag med statligt ägande samt en redogörelse för företagens verksamhet, resultatutveckling m.m. till riksdagen. Redogörelsen har successivt utvecklats både till form och innehåll och regeringen avser att till kommande år fortsätta detta utvecklingsarbete.

I det följande lämnas uppgifter om utvecklingen i fråga om förvaltningen av statens företagsägande under 2003 fram till och med april 2004. I redovisningen ingår dels aktiebolag vars aktier förvaltas av departementen, dels de vid årsskiftet tre affärsdrivande verken Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät. Statens järnvägar ombildades till aktiebolag den 1 januari 2001.

Ursprungligen fattades ett beslut i riksdagen i februari 1982 (prop. 1980/81:22, bet. 1980/81:NU29, rskr. 1980/81:147) om att regeringen skulle lämna en årlig redogörelse för företag med statligt ägande. År 1999 utgav regeringen för första gången en mer lättillgänglig version av skrivelsen. Liksom förra året utgör denna i sin helhet regeringens årliga redogörelse (bilaga 1). I denna bilaga redovisas mer fullständiga resultat- och balansräkningar, vilket gör redovisningen tydligare. I sammanställningarna följer Regeringskansliet nu också sedvanliga principer rörande redovisningsinformation. Sedan 2001 redovisas även en konsoliderad balans- och resultaträkning. Denna redovisning ger en samlad bild över statens företagsengagemang och de värden som finns i den statliga företagsfären.

Uppgifter om miljö- och jämställdhetsarbete och mångfald samt andel kvinnor och män i styrelsen ingår sedan 2002 i redovisningen. En samlad redovisning över hur många av de statliga företagen samt hur stor del av de totala tillgångarna som omfattas av miljöpolicy, miljöledningssystem lämnas. Även jämställdhetsfrågor och mångfaldsarbetet redovisas på en aggregerad nivå. I ägarpolicyn redovisas synen på bolagsstämmor i de statliga företagen. Genom att bereda media och allmänhet möjlighet att ställa frågor till företagsledningarna i de statligt ägda företagen förbättras insynen ytterligare. Till denna redovisning lämnas även en sammanställning av fördelningen mellan revisionsarvoden och övriga arvoden som utbetalats till revisorer i de statligt ägda företagen samt en sammanställning över arvodesnivåer för styrelseledamöter i de statligt ägda företagen. I kapitlet om den statliga ägarpolitiken finns även en redovisning över Regeringskansliets förvaltningskostnader avseende bland annat departementens interna kostnader och köpta tjänster.

I avsnittet om den statliga företagsfären finns uppgifter om de viktigaste orsakerna bakom resultatutvecklingen i den statliga företagsfären. I den siffermässiga presentationen och analysen av den statliga företagsfären samt i avsnittet med företagspresentationerna har företagen delats upp i två huvudgrupper: Företag som verkar under marknadsmässiga villkor och krav, och företag som har särskilda samhällsintressen att ta hänsyn till. Genom denna uppdelning ges en mer rättvisande bild samtidigt som analysen av såväl hela portföljen som de enskilda företagens resultat och måluppfyllelse underlättas. Dessutom underlättas för läsaren att få en bild av de särskilda samhällsintressen som flera statligt ägda bolag har till uppgift att infria.

Företagspresentationerna innehåller en sammanfattad ekonomisk redovisning. Därtill presenteras bolagets verksamhet samt en utvärdering av det gångna året. I syfte att tydliggöra bakgrunden och därmed även syftet till att staten äger de enskilda bolagen inleds varje företagspresentation med en ingress som ger en översiktlig bild av bolagets historik och verksamhet. Som ett komplement till denna översikt lämnas propositionsförteckningar för respektive bolag i en särskild förteckning. Således underlättas det för den intresserade att kunna få en fullständig bild av de ursprungliga motiven för statens ägande i de riksdagsbeslut som ligger till grund för bolagens verksamhet. För bolag med över 10 anställda och där statens ägarandel överstiger 20 procent lämnas även uppgift om personalens sjukfrånvaro. I företagspresentationen finns dessutom uppgift om styrelser som utsetts på bolagsstämmorna eller genom regeringsbeslut under 2003 och under våren 2004. För att den intresserade skall kunna finna mer information finns uppgifter om respektive företags hemsida.

I årets redogörelse presenterar regeringen vissa förbättringar och förtydliganden. Av policykaraktär har förtroendefrågan lyfts fram med krav på att statliga bolag bör ha en dokumenterad etisk policy och tydligt kommunicera sina värdegrunder. Vissa andra förtydliganden lämnas, t.ex. tidsgräns för hur länge ledamöter bör sitta i styrelsen och information som skall hållas offentlig i samband med bolagsstämmorna. En redogörelse lämnas även av hur många av de statliga bolagen som publicerat delårsrapporter och årsredovisningar på sina hemsidor. En översikt över sjukfrånvaron på aggregerad nivå kompletterar den redovisning som lämnas på respektive företagspresentation. Andra nyheter är att arvoden avseende ledamöter och ordförande redovisas på respektive företagspresentation. På dessa sidor redovisas även om bolaget har en etisk policy och andelen kvinnor i ledningsgruppen. En namnförteckning avseende bolagsstämموvalda ledamöter och arbetstagarrepresentanter redovisas. Information lämnas om tid för inval i styrelse, födelseår samt nuvarande titel/sysselsättning. Information om ramverket för regeringens ägarförvaltning har utökats och omfattar nu korta beskrivningar om aktiebolagslagen, konkurrenslagstiftning m.m. Syftet är att ge en mer fullständig bild av de regler som kringgärdar ägarförvaltningen.

Verksamhetsberättelsen liksom kvartalsrapporterna finns även att tillgå på engelska eftersom regeringen mött ett stort intresse från utlandet för den svenska modellen för förvaltningen av företag med statligt ägande.

Bilaga 1 finns endast i det tryckta dokumentet och saknas alltså i det elektroniska dokumentet.

Näringsdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 19 maj 2004

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Ulvskog, Freivalds, Sahlin, Pagrotsky, Östros, Messing, Engqvist, Lövdén, Ringholm, Bodström, Sommestad, Karlsson, Lund, Nykvist, Nuder, Björklund, Holmberg, Jämtin

Föredragande: statsrådet Pagrotsky

Regeringen beslutar Regeringens skrivelse 2003/04:120
2004 års redogörelse för företag med statligt ägande